

Sambor Grucza

Lingwistyka Stosowana : aktualne paradygmaty badawcze

Lingwistyka Stosowana / Applied Linguistics / Angewandte Linguistik nr 4, 7-9

2011

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Sambor GRUCZA
Uniwersytet Warszawski

Lingwistyka Stosowana – aktualne paradygmaty badawcze

Konferencja naukowa na 30-lecie PTLs zorganizowana przez Polskie Towarzystwo Lingwistyki Stosowanej, Zakład Lingwistyki Stosowanej UMCS oraz Zakład Logopedii i Językoznawstwa Stosowanego UMCS, Uniwersytet im. Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, 8-9 kwietnia 2011

Tegoroczna konferencja PTLs była trzecim z kolei spotkaniem naukowym PTLs zorganizowanym od czasu reaktywacji Towarzystwa w 2009 r. Konferencja w 2009 r. odbywała się pod hasłem: „Lingwistyka stosowana jako nauka”, a konferencja w roku 2010: „Lingwistyka Stosowana – Perspektywy i Strategie Rozwoju”.

Celem tegorocznej Konferencji PTLs, zorganizowanej wspólnie z Zakładem Lingwistyki Stosowanej oraz Zakładem Logopedii i Językoznawstwa Stosowanego UMCS, była dyskusja nad aktualnymi paradygmatami badawczymi lingwistyki stosowanej. Po raz pierwszy obrady Polskiego Towarzystwa Lingwistyki Stosowanej zaplanowane zostały na dwa dni oraz podzielone na pięć części tematycznych.

W części pierwszej, którą prowadziła prof. Zofia Berdychowska (Uniwersytet Jagielloński), obrady otworzyło wystąpienie prof. Franciszka Gruczy (Uniwersytet Warszawski) pt.: *Antropocentryczna a glottocentryczna lingwistyka stosowana*. W części drugiej, prowadzonej przez profesor Barbarę Skowronek, wyniki swoich rozważań nad zagadnieniami glottodydaktycznymi przedstawili (w kolejności wystąpień): prof. Anna Michońska-Stadnik (Uniwersytet Wrocławski) – *Trafność i rzetelność w badaniach glottodydaktycznych*, prof. Ewa Waniek-Klimczak (Uniwersytet Łódzki) – *Paradygmaty badawcze w nauczaniu wymowy/ języka mówionego w kontekście komunikacji międzynarodowej*, prof. Halina Widła (Uniwersytet Śląski) – *Skuteczność nauczania drugiego języka obcego – raport z badań własnych*, prof. Halina Chodkiewicz (Uniwersytet M. Curie-Skłodowskiej) – *Doskonalenie umiejętności czytania w języku drugim/ obcym*.

Część trzecia, którą prowadził prof. Zenon Weigt (Uniwersytet Łódzki), była poświęcona zagadnieniom logopedii. Jej przedmiot, metody badawcze oraz wyniki wybranych badań empirycznych przedstawili: prof. Stanisław Grabias (Uniwersytet M. Curie-Skłodowskiej) – *Logopedia. Przedmiot badań i procedury postępowania*, prof. Tomasz Woźniak (Uniwersytet M. Curie-Skłodowskiej) – *Perspektywy badania narracji – między językoznawstwem a neuronauką*, prof. Kazimiera Krakowiak (Katolicki Uniwersytet w Lublinie) – *Sposoby i środki komunikowania się osób z uszkodzeniami słuchu – typologia*, dr Jolanta Panasiuk (Uniwersytet M. Curie-Skłodowskiej) – *Afazja a bilingwizm*.

Część czwartą, której przedmiotem były zagadnienia dotyczące języków specjalistycznych w ujęciu najszerszym, moderowała dr hab. Iryna Kononenko (Uniwersytet Warszawski). Tę dyskusję zainicjowały swoimi wystąpieniami: prof. Beata Mikołajczyk (Uniwersytet im. A. Mickiewicza) – *Słowo wstępne w monografii – wybrane aspekty analizy tekstów naukowych* oraz prof. Elżbieta Jamrozik (Uniwersytet Warszawski) – *Paradygmat kognitywny w nauczaniu słownictwa specjalistycznego*.

Część piątą, poświęconą szczegółowym zagadnieniom translatorycznym, prowadził prof. Jerzy Żmudzki (Uniwersytet M. Curie-Skłodowskiej). Część tę otworzyła prof. Monika Adamczyk-Garbowska (Uniwersytet M. Curie-Skłodowskiej) z referatem zatytułowanym: *Przekład literacki w Polsce – stan badań nad jego historią*. W kolejnych wystąpieniach dr Iwony Mazur (Uniwersytet im. A. Mickiewicza) – *Odzwierciedlenie percepcji osób widzących w opisie dla osób niewidomych: Badania okulograficzne nad audiodeskrypcją* i dr Agnieszki Chmiel (Uniwersytet im. A. Mickiewicza) – *Metody okulograficzne w badaniu tłumaczenia a vista* przedstawione zostały możliwości wykorzystania okuloografów do badań translatorycznych.

W niniejszej publikacji (Rozprawy i artykuły I) zamieszczamy nie tylko nadesłane po konferencji teksty tych wystąpień, lecz także dodatkowe głosy w dyskusji nad aktualnymi paradygmatami badawczymi: prof. Barbary Z. Kielar (Społeczna Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Zarządzania) – *On Language(s) of the Law and Guiding Principle in Translating Statutory Texts* oraz prof. Romana Lewickiego (Uniwersytet M. Curie-Skłodowskiej) – *Przekładoznawstwo w kontekście lingwistyki stosowanej*. Szczególną uwagę poświęcamy w tym numerze *Lingwistyki Stosowanej* badaniom okulograficznym, zamieszczając obok tekstów konferencyjnych również teksty pracowników Instytutu Kulturologii i Lingwistyki Antropocentrycznej UW: prof. Sambora Gruczy – *Lingwistyka antropocentryczna a badania okulograficzne*, dr Moniki Płużyczki – *Okulograficzne wsparcie badań nad procesem tłumaczenia a vista*, dr Katarzyny Hryniuk – *Okulograficzne wsparcie badań nad procesem czytania*, dr Ewy Zwierzchoń-Grabowskiej – *Okulograficzne wsparcie badań nad procesem tłumaczenia pisemnego* oraz mgr Elżbiety Plewy – *Okulograficzne wsparcie badań nad procesem tłumaczenia audiowizualnego*.

Tekst prof. Franciszka Gruczy pt.: *Antropocentryczna a glottocentryczna lingwistyka stosowana* osiągnął w trakcie przygotowywania do publikacji prawie 100

stron maszynopisu. W porozumieniu z Autorem podjęliśmy decyzję, aby wydać go drukiem jako oddzielną publikację. Ukaże się ona jako tom 14. serii „Języki. Kultury. Teksty. Wiedza”¹.

W imieniu Polskiego Towarzystwa Lingwistyki Stosowanej i Wydziału Lingwistyki Stosowanej chciałbym jeszcze raz podziękować współorganizatorom tegorocznej Konferencji za pomoc i zaangażowanie w jej przygotowanie. Wszystkim referentom i moderatorom z kolei dziękuję serdecznie za udział w tym spotkaniu. Referentom dziękuję także w imieniu Redakcji *Lingwistyki Stosowanej* za dotrzymanie terminu nadsyłania tekstów do druku.

Prof. dr hab. Sambor Grucza
Przewodniczący PTL

¹ Zob.: <http://www.ikla.uw.edu.pl/pl/wydawnictwa/jezykikulturytekstywiedza.php>.